

Ranzhaz, Ranzrin

草房子，石房子

□ Gensuh Sij Vangz Gyanghmyauz hoiz

剑书 著 王江苗 译

It

Gveisihbwz ndwenseiq rumz lij nityaujyauj camx haeuj ndok.

Rumz ci gou sim'in dangqma, buenx gou ganjloj maranz.

Rumz ci fajnaj rozrad daxboh, ciuhvunz de couh yaek liux.

Coemj daengz bak mbonq, daxboh byombeng gutgungq ninz youq, fajdin de lwgdn ndaemndat, mbouj dingz dik deuz fandenz godaih goemq haw de. Daxboh gyaeujdot, simdaez in, ndokndang in, hoeng gaenq mbouj roxnyinh daengz inget, dik ga dwg aenndang gag guh fanjing, mbouj miz rengz hemq.

Gaeimdaet fwngz daxboh, faj fwngz de lumj fwnz saujsang bienq hawq liux, naeng duk ndok, hohfwngz doeddad, lij mizdi raeujrem. Bingzdingh aensim luenhlab, singdaemq heuh daxboh: "Boh, mwngz lij nyinh' ok gou dwg bouxlawz lwi?"

Daxboh buengzda ningnyetnyet, youh caiq ning baez ndeu, lumjnaeuz yungh rengz dingj buengzda naekgywgywg, cij menhmenh byaengqda, moengz-loengz yaep ndeu sing naiqnuek naeuz: "Mwngz dwg Bunz, gou baenzlawz cix nyinh mbouj ok ne?"

Bunz dwg cohnoix gou, dwg daxboh swnhbak heuh okdaeuj. Lij youq sez ajbak caj gwn, gou ceiq haengj gaem bunznaj guhcaemz, lij ciengzseiz naengh youq bunznaj hemq yiyi yaya, lumjnaeuz aen bunz neix couhdwg aen ruz cingq swnh rumz buq langh hai coh gizgyae saenzmaed. Mwhhaenx, gou dangyienz mbouj rox gjmaz ruz, gjmaz gizgyae, gou baenzneix gyaez bunznaj, dwg aenvih ndawranz cawzliux aen bunz vah neix, caiq mbouj miz gjmaz doxgaiq ndaej hawj gou aeu daej guhcaemz.

Daxboh raen gou baenzneix, couh caeuq daxmeh doxyaeng: "Cohnoix daeglwg couh heuhguh Bunz ba, Gaijfanggih miz boux yenzsai ndeu, mingzcoh couh heuhguh Bungz Dwzvaiz."

Daxmeh caengz doeg gvaq geijlai bi saw, mbouj rox Bungz dacienghginh boux gwih max vad giemq neix dwg bouxlawz, hoeng de dingqnyi bunz caeuq Bungz yaem doxgaenh, caemhcai Bungz Dwzvaiz dwg boux dayenzsai, couh yienghneix dingh roengz-daeuj lo.

Daxboh dawz mingzcoh gou caeuq Bungz Dwzvaiz yenzsai doxlienz, neix dwg aenvih de youq yejcan budui dangbing geij bi gvaq, henhoh gvaq Leizcouh Buenqdauj, ndawsim de souyo gjj ceiqheiq hungmbwk dangbing sez geizguek ingcjiuq bae hoenxcieq, yienznaeuz de caengz caencingq camgya gvaq saek baez hoenxcieq, caengz ginglig gvaq saek ciengz hoenxbuek.

四月的桂西北依然寒风凛冽。

长风痛我,伴我百里驱驰回家。

风吹来父亲即将人死灯灭的干枯面容。

扑到床前,父亲蜷缩成一团瘦影,脚指头发黑的脚不停踢踏大哥给他盖上的被子。父亲脑壳疼、心口疼、骨骼疼,但已经感觉不到疼痛,踢踏是身体下意识的反应,无力喊叫。

握紧父亲的手,那手像水分蒸发散尽的干柴火,皮包骨头,指节突出,尚有温热。按下兵荒马乱的心绪,轻声唤着父亲:“爸,你还认出我是哪个吗?”

父亲眼皮动了一下,又一下,仿佛用力顶起数倍于眼睑的重量,方才缓缓睁开眼睛,恍惚了一阵子低声说:“你是盆,我怎么可能认不出呢?”

盆是我的乳名,是父亲随口叫出来的。还在嗷嗷待哺的时候,我最喜欢抓着脸盆玩,继而隔三差五坐到脸盆上咿咿呀呀喊叫,似乎这脸盆就是一艘轮船正在乘风破浪开往神秘的远方。那个时候,我当然不知道什么轮船、什么远方,之所以这么喜爱脸盆,是因为家里除了这个破玩意儿,再没有什么东西能供我玩耍。

父亲见我这个样子,就和母亲商量:“孩子的乳名就叫作盆吧,解放军有个元帅,名字就叫做彭德怀。”

母亲没读过几年书,不知道横刀立马唯我彭大将军是哪一个人,但她听到盆和彭谐音,而且彭德怀是一个大元帅,也就这么定下来了。

父亲之所以把我的乳名和彭德怀元帅联系到一起,这是因为他曾在野战部队服役多年,守过雷州半岛,记忆深处埋藏着军旅生涯红星照我去战斗的壮志豪情,虽然他不曾参加过一场真正的战斗,不曾经历过一场生与死的拼杀。

小时候,在煤油灯摇曳灯火如豆的夜晚,一家人围坐在噼啪燃烧的灶火前,在忽明忽暗的火光中,父亲如此讲述野战部队训练的场景:“熄灯号吹响,我一躺下很快就睡着了,迷迷糊糊中听到紧急集合号突然响起,我像马打蹄一样赶忙爬起来,冲到操场,连长吹着急吼吼的哨子,催促刚冲出营房的战友赶快入列。队伍集合完毕,连长下达夜晚泅渡秋水河,向对岸假想的敌营进行破袭的命令。军令如山,我和战友们全副武装,脚踩流星向秋水河急行军。这是一个北风呼号的冬季,水深齐腰的秋水河冷得像刀子扎进肉里,我都不顾这些。我是毛主席的兵!即使现在秋水河是一个火海,是一个悬崖我也要跳下去。我跟着战友们把枪托高举过头顶,踩着光滑的鹅卵石蹚过河,猛虎一样扑向岸边……”

父亲时常重复讲述所说的这个场景,以至于“我是毛主席的兵”以及“北风”“秋水河”“托举的枪”这些关键词凿子雕凿般留在我的脑海里,组合成我对父亲过往岁月光彩亮堂的想象。困守在桂西北偏僻荒芜的村落,风来风扫地,月来月敲门,家徒四壁,缺粮少油,饥肠辘辘,这是当时我们一家人的生活境况。没菜下饭的时候,母亲摘来野蒿草煮食,苦涩难咽,以至于我的整个童年充盈着蒿草清苦的味道。十六岁之前,我走过最近的地方就是离家几公里的圩场,雷州半岛,那是一个遥远得难以想象的地方,就像是书上写的从僻远的乡村步行到京都那般遥远。

在部队里,父亲算是文武双全。武能一日强行军上百里,文能写写算算。他常用一手龙飞凤舞的字帮战友们写家信,还能把算盘打得噼啪响,眼花缭乱之中计算结果分毫不差,深得部队首长赏识。服役期满后,父亲被分配到广西南丹县一个军工单位担任会计,完成了一个农民儿子到国家干部身份转变的传奇。

厄运来得出人意料,恰如幸运降临那般毫无征兆。有一天,父亲和单位的同事坐跷跷板,同事下地时忘了告诉他,父亲从跷跷板上重重跌落,摔断了脖子。紧急拉到南宁救治,动了手术,给脖子装了钢板,父亲才保住了性命。

Lij iq seized, youq gyanghaem daengyouz mbin-mieg mengzmed, daengx ranz vunz homh youq bainhaj saeuqfeiz dekbyanbyan, youq ndaw feizrongh laeplaep luemjluemj, daxboh baenzneix lwnhgangj gjj goj yejcan budui yinhlien: “Hauhlingh ndaepdaeng byoq yiengj, gou doq ninz roengzbae doq ndaej lo, moengzmoengz loengz-loengz dingqnyi hauhlingh gaenjip doxcomz sawqmwh yiengsadsad, gou ganjip benz hwnjdaej lumj duzmax yaengx daez yaek bonghbae, cung daengz cauhcangz, lenzcangj byoq lwgsauq giphuhu, coi gjj doihbing ngamq cung ok ranzingz de ganjvaiq haeujdoih. Aendoih comz ndei le, lenzcangj roengzlingh gyanghwnz dohgaq Dahciuhsuij, coh aenyingz vunzdig gyajsiengj henhamq doiqnaj haenx gunghoenix. Ginhling lumj bya mbouj ndaej doenghngauz, gou caeuq gyoengq doihbing cungj caepcawq ndeindet, youq byonghhwnz gaenq raemx gvaq dah coh Dahciuhsuij hoenx bae. Neix dwg seizdoeng rumzbaek bongjifofo, Dahciuhsuij raemx laeg bingz hwet nit lumj fagcax camx haeuj ndangnoh, gou cungj mbouj guenj doengh gijnex. Gou dwg bouxbing Mauz cujsiz! Couhcjinj seizneix Dahciuhsuij dwg dieg yungyiemj, dwg bangxdat gou hix yaek diuq roengzbae. Gou caeuq gyoengq doihbing yaengx cungq sang gvaq dingjyauej, caij rinmaxluenz raeuzrad gaenq gvaq dah, lumj gukak nei coh henhamq roemx bae……”

Daxboh ciengzseiz raemh gangj gjj ciengzmienh neix, vihneix doenghgi swz youqgaenj “gou dwg bouxbing Mauz cujsiz” caeuq “rumzbaek” “Dahciuhsuij” “cicungq yaengx sang” lumj fagsiuq diugaek youq ndaw ukgyaeuj gou, gyoebgyonj baenz gjj yienghceij gou ngeixnaemj ndwenngoenz ronghsag daxboh. Deng laengz youq Gveisihbwz aen mbanj bienbik fwzfd, rumz liengzsumxsumx, ronghndwen siliengz raixaix, ndawranz hoengqhang hojndoq, mbouj miz gyuyouz caeuq haeuxgwn, dungxgvat ngaungau, neix dwg seizhaenx gjj ndwenngoenz ranzvunz gou. Mbouj miz byaek gwn seiz, daxmeh mbaet doengzhaucwx daej cawj gwn, haemzswd hoj ndwnj, baenzneix daengx aen seiznyez gou cungj dwg gjj feih doengzhaucwx haemzswdswd. Cibroek bi gaxgonq, gizdieg gou daengz gvaq ceiq gyae haenx dwg hawciengz liz ranz geij goengleix, Leizcouh Buenqdauj, haenx dwg gizdieg gyae' gyanggyang ngeix mbouj daengz, couh lumj daj lajmbanj bienbik byajj daengz gingsingz baenzneix gyae' gyang gwnz saw sij haenx.

Youq ndaw budui, daxboh suenq dwg roxsaw roxgienz. Roxgienz dwg de dangbing ngoenz hoenx bae bak lai leix, roxsaw dwg de rox sijsj suenq suenq. De ciengzseiz yungh cihsaw lungz mbin fungh foux bae bang doihbing sij saenq maranz, lij rox dikdik doekdoek ndaej suenqbuenz, yienznaeuz yawj dwk dava simluenh hoeng suenq okdaeuj mbouj ca saekdi, ndaej daengz budui soujcangj yawjnaek. Dangbing rimgeiz le, daxboh ndaej faenboiq daengz Guengjsae Nanzdanh Yen aen danhvei hong saehbing ndeu guh gvaigi, cauh' ok gjj saenzgeiz daj bouxlwg nungzminz bienqbaenz boux gozgyah ganbu ndeu.

Cainanh daej seized liuh mbouj daengz, couh lumj seiznde daejdaengz mbouj miz saek di ciudaeuz. Miz ngoenz ndeu, daxboh caeuq doengz-saeh ndaw danhvei naengh daengqndiengqnyed, doengzaeh roengzdaej seized lumz lwnh de nyi, daxboh daj gwnz daengqndiengqnyed banj roengzdaej, deng hoz raek lo. Gaenjip rag bae Namzningz gouqyw, guh le soujsuz, youq gwnz hoz cang benjgang, daxboh cij bauj ndaej diuzmingh.